

En viktig fråga i dagens samhällen är: Hur klarar vi av att bemästra störningar, katastrofer, kriser och krig och hur förbereder vi oss för dessa hypotetiska faror?

Problemet för detta projekt har varit att försöka förstå vad överflyttandet av ansvar och vissa befogenheter - från central och regional nivå till lokal nivå - har inneburit inom det civila försvaret. Vilka problem och konflikter uppstår och hur hanterar olika aktörer dessa förhållanden?

Det handlar ytterst om vilka normer som styr det faktiska handlandet, organiseringen, på området. Syftet har varit att beskriva (specificera och precisera) de problem, konflikter, lösningar och normer som uppstår vid en förändringsprocess i en kommunal organisation.

Denna situationsanalys sker i Hallsbergs kommun, gällande organisering av civil beredskap, vilket ses i ljuset av allmänna samhällsförändringar och andra aktörer i det civila försvaret. För att nå detta syfte har projektet sökt kunskap om dels aktörernas föreställningar och värderingar av sin situation och dels om vem som gör vad, när, hur och varför/varför inte.

Projektet använder en sk fallstudieansats vilken kopplas till strukturella förändringar och konflikter i samhället. Det handlar således om:

- kommunens organisering av civilt försvar (civil beredskap),
- i förhållande till den statliga politiken för civilt försvar, totalförsvars och i allmänhet.

Ytterst berörs frågan om det svenska samhällets civila försvar ur ett rationalitetsperspektiv: Vilka är problemen och konflikterna och vad är prioriterat respektive oprioriterat?

Ett ytterligare problem är att beredskapsaspekterna och hänsyn till dessa bara är ett värde i denna stora organisation vilken omspannar i stort sett hela samhället.

De centrala myndigheterna, bla ÖCB, SRV och Boverket har försökt att förändra attityder genom en terminologi (beredskapshänsyn och riskhänsyn), med hjälp av "små" medel jämfört med det militära försvaret.

Civil beredskap har i projektet delats in i fyra delar:

- beredskapsplanering
- beredskapsåtgärder vidtagna i efterhand,
- åtgärder vidtagna i planeringen innan en förändring sker,
- sättet att organisera och öva civil beredskap

Begreppet "beredskapshänsyn i samhällsutvecklingen" avser den totala graden av hänsyn till beredskapskrav (låg sårbarhet och störningskänslighet, god omställningsförmåga, tillräcklig uthållighet och förmåga att uppfylla speciella krav från tex militärt försvar).

I övrigt ses beredskapshänsyn som ett "värde" vilket definieras och hävdas av (i det här fallet) kommunala aktörer, eftersom ansvaret för att tolka vad som avses faktiskt ligger hos kommunen och beroende på att det inte finns några precisa kriterier fastställda för vad som är "god beredskap".